

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/511/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512207911
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512207911.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu BL Telecom debt, s. r. o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, proti žalovanej S. S., U. - O. XX, o zaplatenie 331,94 € istiny s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného OZ právna pomoc spotrebiteľom, Košice, Sofijská 13, IČO: 42 247 268, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 17C/344/2012-40 z 5.8.2013 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

M e n í rozsudok tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania titulom právneho zast. 68,38 € na účet jeho zástupcu.

Žalobcovi a žalovanej sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania titulom právneho zast. 68,38 € na účet jeho zástupcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobca podal v zákonnej 15 dňovej lehote odvolanie proti rozsudku v rozsahu priznaných trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi.

V odôvodnení rozsudku súd, o. i., uviedol, že v danom prípade žalobca nebol úspešný a vedľajší účastník pri obrane žalovanej splnil svoje poslanie, že žalovanej, ktorá bola v konaní plne úspešná, by podľa § 142 ods.1 O. s. p. prináležala náhrada trov konania (ak by jej vznikli), pričom tento osud zdieľa aj vedľajší účastník, že ten bol zast. zástupcom a preto mu priznal náhradu trov právneho zast. a pozostávajú z tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby a to za 1) prevzatie veci a prípravu zast. 26,56 € [základná sadzba tarifnej odmeny určená z hodnoty sporu podľa § 10 ods.1 s použitím § 14 ods.3 písm. b) vyhl.č.655/04 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, v znení zmien a doplnkov; ďalej len vyhl.], z režijnej paušálnej náhrady výdavkov za uvedený úkon právnej služby 7,63 € (§ 16 ods.3 vyhl.) a 2) vyjadrenie zo 14.7.2012 26,56 € + režijná náhrada za uvedený úkon právnej služby 7,63 €, spolu: 68,38 € a, že žalobca je povinný zaplatiť uvedené trovy konania na účet zástupcu vedľajšieho účastníka v stanovenej lehote.

Odvolanie voči predmetnému rozhodnutiu žalobca odôvodnil v zmysle § 205 ods.2 písm. f) O. s. p. (jeho znenie citoval), keďže - podľa jeho názoru - súd priznal náhradu trov právneho zast. vedľajšiemu účastníkovi, vychádzajúc z nesprávneho právneho posúdenia veci. K súhlasu so vstupom vedľajšieho účastníka do konania uviedol, že v zmysle § 93 ods.2 O. s. p. nie je potrebné, aby vedľajší účastník musel mať záujem na výsledku konania, ale zák. ustanovuje podmienku, aby predmetom činnosti tohto vedľajšieho účastníka bola ochrana práv o ktoré v konaní ide, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka (na ktorého sa vzťahujú § 93 ods.1 a 2 O. s. p.) je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého chce vystupovať a, že potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účasti. Dovolil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie Najvyššieho súdu

3Cdo188/212 z 5.2.2013 (citoval z jeho odôvodnenia) a tvrdil, že účel procesnej pomoci vedľajšieho účastníka hlavnému účastníkovi v sporovom konaní môže byť naplnený, len ak hlavný účastník konania s takýmto vstupom súhlasí, že účastník konania má právo svojím nesúhlasom zabrániť tomu, aby sa na jeho strane zúčastnil konania vedľajší účastník, že v zmysle uvedeného musí súd vždy účastníkov konania právne relevantným spôsobom upovedomiť o procesnom úkone vedľajšieho účastníka, ktorým prejavil vôľu vstúpiť do konania a zároveň musí mať súd vždy jasno či účastník, ktorého chce vedľajší účastník podporovať, s jeho podporou súhlasí, resp. či nevyjadril nesúhlas, že súd musí taktiež zák. zodpovedajúcim spôsobom reagovať na prípadný nesúhlasný procesný úkon účastníka a, že na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. K domnienke podľa § 101 ods.3 O. s. p. (jeho znenie citoval) mal za to, že uvedená výzva adresovaná účastníkom konania sa použije vtedy ak, súd bude vyzývať účastníkov, aby sa vyjadrili o určitom návrhu, ktorý sa týka postupu a vedenia konania. V prípade, ak by súd chcel použiť uvedené ust. na prípad vyjadrenia sa účastníka konania k vstupu vedľajšieho účastníka do konania, dovolil si uviesť, že použitie § 101 ods.3 O. s. p. neprichádza v tomto prípade do úvahy, nakoľko by nešlo o vyjadrenie sa k postupu a vedeniu konania, že na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktorý sa zúčastňujú konania nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods.3 O. s. p. a, že na uvedenú skutočnosť poukázal NS SR vo svojom rozhodnutí 3Cdo188/212 z 5.2.2013. K neúčelne vynaloženým trovám právneho zast. vedľajšieho účastníka dovolil si poukázať na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zast. vedľajšieho účastníka na strane žalovanej. Citujúc znenie § 142 ods.1 O. s. p. uviedol, že jedným z predpokladov potrebných na vznik nároku na náhradu trov konania je aj účelnosť trov vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, že účelnosť sa stotožňuje s pojmom nevyhnutnosť a, že nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony, ako napr. na zaplatenie súdnych poplatkov či hotových výdavkov. Mal za to, že trovy právneho zast., ktoré sú súčasťou trov konania, a ktoré si uplatňuje vedľajší účastník neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V nadväznosti na uvedené si dovolil poukázať na uznesenie Krajského súdu (ďalej len KS) Banská Bystrica 17Co/91/2012 z 25.4.2012 (citoval z neho). Dovolil si poukázať aj na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (aj z neho citoval) a reprodukoval, čo sa uvádza v uznesení KS Bratislava 9Co/375/2013 z 25.6.2013. K vedľajšiemu účastníkovi a jeho odbornosti pri poskytovaní ochrany spotrebiteľovi uviedol, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov, že združenie, ktorého hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľov, má zák. priznané zvýhodnené postavenie voči ostatným občianskym združeniam, už tým, že v konaní nemusí preukazovať právny záujem na výsledku sporu (§ 93 ods.2 O. s. p.), že uvedené procesné právo zák. viaže iba na občianske združenie, ktorého hlavnou činnosťou je ochrana práv spotrebiteľa, z dôvodu ich odbornej pripravenosti a zákonného splnomocnenia na zastupovanie spotrebiteľov v správnom a súdnom konaní (§ 25 zák.č.250/07 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), že výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo správnom konaní, že zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zast. zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní, že z hlavnej úlohy a cieľu spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva, že ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zast. zástupcom rovnako ako spotrebiteľské združenie, že z § 93 ods.2 O. s. p., ako aj z § 25 zák.č.250/07 Z. z. je však zrejmé, že zák. uprednostňuje združenia na ochranu spotrebiteľa práve pre ich odbornú pripravenosť po právnej aj personálnej stránke, že úmyslom zákonodarcu bolo poskytnúť spotrebiteľom kvalifikovanú pomoc práve prostredníctvom združení na ochranu spotrebiteľa a, že ak bolo potrebné právne zast. spotrebiteľského združenia, nebol dôvod na jeho pribratie do konania, nakoľko by nevedelo naplniť svoj hlavný predmet činnosti. Dovolil si v tejto súvislosti poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval, čo je v ňom, o. i., aj uvedené). Zdôraznil, že nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, avšak spochybňuje účelnosť vynaložených trov na právne zast., ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky, a z toho dôvodu aj zák. privilegovaného subjektu (čo sa týka vstupu do konania). K účelu vstupu vedľajšieho účastníka do konania uviedol, že tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zast., priznáva, že žalovanej neposkytol pomoc pri ochrane jej práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním, že v uvedenom prípade poskytol žalovanej právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zast., že z uvedeného vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zast. advokátom, hoci ešte nevedel o akú právnu vec ide

a, že sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv žalovanej ako spotrebiteľovi, na základe čoho mal pri vstupe do konania zák. priznané favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami. Taktiež poukázal na skutočnosť, že v súčasnosti existuje veľký počet rozhodnutí, ktoré sa týkajú obdobných konaní a nič nebráni vedľajšiemu účastníkovi, aby vstúpil do konania bez zástupcu a jednoducho by poukázal na súvisiace rozhodnutia, že nie je potrebné právne zast. a trovy, ktoré vznikli sú len účelové, že - podľa jeho názoru - ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu a je potom otázne, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. V tejto súvislosti si dovoľil poukázať na uznesenie KS v Bratislave 5Co/375/13 z 19.6.2013 (citoval ďalšiu časť z jeho odôvodnenia). Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol v zmysle § 220 O. s. p. (jeho znenie citoval) rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, že vedľajšiemu účastníkovi konania na strane žalovanej sa trovy konania nepriznávajú a vedľajší účastník sa zaväzuje nahradiť mu trovy odvolacieho konania (v prílohe ich vyčíslil), všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vedľajší účastník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že O. s. p. vo svojich ust. nevyučuje, aby účastník (ktorýkoľvek) sa dal zastúpiť advokátom, že úspech v súdnom konaní je spojený so schopnosťou procesnoprávneho uplatnenia hmotného práva, že náklady s tým spojené sú v zásade účelné, že je účelné a v súlade so zásadami ochrany spotrebiteľa, aby spotrebiteľské združenia vstupovali do konaní, kde na strane žalovanej vystupuje spotrebiteľ a napomáhali uplatneniu jeho práv aj prostredníctvom kvalifikovaných advokátskych služieb, zvlášť ak na druhej strane je skúsený dodávateľ a ten sa dá v každej veci zastúpiť silnou advokátskou kanceláriou, že už len v rámci princípu rovnosti zbraní nie je spravodlivé vyžadovať, aby proti žalobcovi, ktorý inicioval tisíce konaní v celej SR a je zastúpený silnou advokátskou kanceláriou, združujúcou 17 advokátov a ďalších 24 právnikov (zdroj www.akss.sk), ktorá ho zastupuje v každom konaní, vystupovali iba laici združení v občianskom združení bez právneho zast. a, že aj vzhľadom na početnosť sporov, ktoré inicioval žalobca, bolo nutné na riadne chránenie práv čo najväčšieho počtu spotrebiteľov použiť aj profesionálnu zručnosť, teda právnu pomoc advokáta. Bol toho názoru, že jeho vstup do konania a jeho vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo nanajvyš účelné, pretože žaloba žalobcu bola nedôvodná, preto dôvody ktoré žalobca vo svojom odvolaní uvádza sú neopodstatnené a nemajú oporu v žiadnych zákonných ust., že len sústavnou kontrolou v podobe vstupov občianskych združení do konania na ochranu práv spotrebiteľov a sankciou v podobe trov jeho právneho zast. si dodávateľ a postupca uvedomí svoje nezákonné praktiky a je predpoklad, že tieto si v budúcnosti nebude proti spotrebiteľom uplatňovať, že ak by si žalobca uplatňoval pohľadávky v súlade so zák., nemal by problém s jeho trovami, hoci by bol zastúpený v každom konaní zástupcom, že dôvodom sporu o opodstatnenosť jeho trov konania je preto vedomé a masívne si uplatňovanie nezákonného nároku zo strany žalobcu, že nesúhlas vstupu spotrebiteľa s jeho vstupom do konania žalobca nepreukázal, preto je jeho úvaha o nadbytočnosti jeho vstupu do konania, „esp.“ o nesprávnom postupe súdu účelová a neopodstatnená. Citoval časť z odst.12 odôvodnenia nálezu I.ÚS2862/07 z 5.11.2008 (N 189/51 SbNU 307) a časť z odôvodnenia nálezu IV.ÚS 2513/09 z 2.2.2010 (N 17/56 SbNU 169) a poukázal na to, že - ako vyplýva z uvedeného rozhodnutia - pojem účelne vynaložené náklady je nutné chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, pred nadbytočnými či nadmernými nákladmi.1. Tvrdil, že v tomto prípade išlo o trovy právneho zast., ktoré bezprostredne súviseli s konaním, právny úkon - vyjadrenie k žalobe nepochybne takýmto úkonom je,2. Vyjadrenie k žalobnému návrhu bolo vykonané s náležitou starostlivosťou a relevanciou, jeho zástupca ho podal až po tom, čo sa dôkladne oboznámil s jeho obsahom a obsahom jeho príloh,3. Svoje právne a skutkové posúdenie prípadu vykonal pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, a v dôsledku ktorého berie žalobca svoju žalobu späť, preto nie je tento úkon ani nadbytočným,4. Jeho vyjadrenie bolo spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa,5. Tento úkon nebol ani nadmerný, uplatnená hodnota trov konania je vypočítaná v súlade s vyhl. o odmenách a náhradách advokátov č.655/04 Z. z.,6. Z týchto podstatných dôvodov treba považovať trovy právneho zast. za nanajvyš účelné aj s prihliadnutím na charakter sporového procesu, v ktorom vznikli a ktorý sa vyznačuje prvkami kontradiktórnosti, bol mu daný priestor, aby sa k veci vyjadril, chránil práva spotrebiteľa, čo aj pri prvom úkone, ktorý mu patril,7. Pred každým vyjadrením sa k žalobnému návrhu musí sa oboznámiť so žalobou, jej podstatou, s vyjadrením žalovaného, uskutočniť skutkový právny rozbor a až potom pristúpi k vyjadreniu sa, že hoci sa môžu zdať jeho vyjadrenia obdobné, čo je zapríčinené obdobnými žalobami žalobcu, za každé vyjadrenie sa nesie jeho zástupca plnú zodpovednosť za spôsobenú škodu, stavovskú zodpovednosť a p., preto, ak nesie plnú (nie zníženú) zodpovednosť za svoje právne služby, zodpovedá tejto plnej zodpovednosti aj nárok na jeho plnú odmenu a s tým

súvisiacu aj plnú náhradu trov právneho zast. Poukázal ďalej na to, že - podľa žalobcu - by mal byť absurdne sankcionovaný úspešný vedľajší účastník za to, že v konaní pred súdom si riadne uplatnil štandardne svoje procesné práva, aktívne a riadne hájil práva spotrebiteľa, že úvaha žalobcu o tom že ak poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky, bol uskutočnený neúčelný úkon právnej služby, pretože súdy musia ex offo prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky, nemá v ničom opodstatnenie a je absurdná, že ak by táto úvaha mala byť relevantná a správna, potom by žiaden úkon právnej služby žalovaného, ktorý sa bráni pred neprávom, nemohol byť považovaný za účelne vynaložený, pretože súd je pri rozhodovaní viazaný zák., nemôže neprávo priznať, t.j. musí ex offo prihliadať na to, či uplatnený nárok žalobcu v sporovom konaní vyplýva z právnych predpisov. Tvrdil ďalej, že účelnosť úkonov právnej služby je možné posudzovať iba cez objektívne kritéria, teda či v konečnom dôsledku úkon právnej služby bol spôsobilý pozitívne v prospech účastníka ovplyvniť rozhodnutie súdu, že takáto náhrada by mohla byť nepriznaná len v prípade, ak by niektoré úkony právnej pomoci spočívajúcej v zast. advokátom boli zbytočné, napr. námietka premlčania po späťvzatí žaloby, resp. neúčelné 2 x zopakované vyjadrenie, ale táto náhrada nemôže byť nepriznaná len na základe toho, že združenie spotrebiteľov sa dalo v konaní pred súdmi zastúpiť advokátom, v opačnom prípade by vo veciach, ktoré sa prelínajú s predmetom činnosti účastníka nebolo zabezpečené ústavné právo každého na právnu pomoc, pretože potom by sa účastník konania odmietol dať zastúpiť advokátom z dôvodu, že jeho náklady, aj keď bude úspešný, nebudú nahradené, hoci mu právne zast. v každom konaní Ústava SR umožňuje a garantuje, v konečnom dôsledku by mu takýto postup súdov v tom bránil, že ak by jeho trovy neboli účelné vynaložené, potom sú neúčelné vynaložené aj trovy právneho zast. všetkých bánk, poisťovní, vymáhateľských spoločností, prepravných spoločností, mobilných operátorov, dodávateľov energií a iných žalobcov, pre ktorých je charakteristické, že sa dajú zastúpiť advokátom, čo je v rozpore s dennodennou realitou, nielen na tomto súde, ale na všetkých súdoch v SR, že čl.47 ods.2 Ústavy SR zaručuje každému právo na právnu pomoc v konaní (akomkoľvek náročnom, menej náročnom) pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zák., že je nepochybné, že je riadnym účastníkom, teda v súlade s cit. čl. Ústavy SR aj O. s. p. má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu, že z ničoho nevyplýva, že sa nemôže dať v konaní zastúpiť advokátom, že ak zák. garantuje právo na zast. účastníka v súdnom konaní, pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie, že jeho právo vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané čl.169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov, že právo na jeho právne zast. (spotrebiteľského združenia - právnickej osoby) advokátom, deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 22.12.2010 vo veci C279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany ako je stanovená v čl.47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a, že z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. Podotkol, že je pravdou, že zákonodarca privileguje združenie na ochranu práv spotrebiteľov a priznáva mu postavenie vedľajšieho účastníka, no je tomu tak z dôvodu, že práve a iba takéto združenie do spotrebiteľského konania na stranu spotrebiteľa vstúpi, keďže je to v súlade s jeho cieľmi, že ak by zákonodarca nešpecifikoval občianske združenie predmetom ich činnosti a umožnil by každému občianskemu združeniu vstúpiť do konania, potom by mohli paradoxne do konania vstupovať aj občianske združenia na podporu dodávateľov proti spotrebiteľom, preto sa mu javí ako prirodzené a logické, že iba občianske združenia zamerané na ochranu práv spotrebiteľov môžu vstupovať do konania a vyrovnávať prirodzenú nerovnováhu medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi. Zdôraznil ďalej, že súd pri rozhodovaní o trovách konania musí vziať na zreteľ aj tú skutočnosť (okolnosť uplatneného nároku), že žalobca si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval proti spotrebiteľom neprijateľnú zmluvnú pokutu (ďalej len pokuta), ktorá bola viackrát právoplatne súdmi judikovaná a prehlásená za neprijateľnú (napr. rozsudok KS v Prešove 13Co/19/2012 z 29.3.2012, ktorým bol potvrdený rozsudok OS Humenné 17C/163/2011 z 18.11.2011) a, že právny predchodca žalobcu mal zákaz (tento zákaz sa vzťahuje podľa § 53a O. z. aj na samotného žalobcu) používať a uplatňovať túto neprijateľnú zmluvnú podmienku, napriek tomu si ju proti spotrebiteľovi v rozpore so zák. (§ 53a O. z.) uplatnil. Bol toho názoru, že pokiaľ žalobca vedome a sústavne skúša voči spotrebiteľom uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na neexistenciu databázy vyhlásených neprijateľných zmluvných podmienok, môže sa bežne stať, že iný súd mu plnenie prizná, (porovnaj uznesenie KS v Prešove 6Co/91/2011-str.7), že ak žalobca cielene a účelovo skúša proti veľkému počtu spotrebiteľov uplatniť si svoje premlčané nároky, ktoré sú navyše v rozpore s právom (zmluvy obsahujú už spomenuté neprijateľné zmluvné podmienky), nie je dôvod pri rozhodnutí o trovách konania žalobcu, práve z dôvodov hodných

osobitného zreteľa, od trov konania odbremeniť, že ak preňho bude existovať reálna hrozba, že bude znášať trovy takého konania, ktoré sám spôsobil, bude ho to automaticky odrádzať od súvislého uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok voči spotrebiteľom, čím sa naplní jeden z hlavných cieľov EÚ, vytvorenie zdravého trhu bez neprijateľných zmluvných podmienok, ak však neriskuje proti nemu ani náhradu trov konania, resp. jej zníženú náhradu, bude si naďalej uplatňovať nároky takéhoto charakteru, pretože sa mu takéto podávanie žalôb ekonomicky vyplatí a, že napriek tomu, že súd viackrát právoplatne zakázal používanie neprijateľných zmluvných podmienok, žalobca tento zákaz ignoruje a profituje z uplatňovania si neprijateľných zmluvných podmienok. Napokon položil otázku, ako súd zamedzí žalobcovi podávaniu ďalších neopodstatnených žalôb a ako zabezpečí, aby sa vykorenili takéto nekalé praktiky a uviedol, že jednou z hlavných funkcií zásady náhrady trov konania podľa úspechu vo veci je zamedzenie neopodstatnených žalôb, navyše žalobca podľa zmlúv o postúpení pohľadávky, ktorou nadobudol v tomto konaní žalovanú pohľadávku, má zabezpečenú návratnosť prípadnej náhrady trov konania do istého % od postupcu, preto v tejto situácii neexistuje žiaden rozumný a legitímny dôvod krátiť vynaloženú náhradu jeho trov konania. S poukazom na uvedené navrhol napadnutý výrok potvrdiť a žalobcovi uložiť povinnosť nahradiť mu trovy odvolacieho konania 21,09 € na účet jeho zástupcu.

Žalobca v stanovisku k vyjadreniu vedľajšieho účastníka, k prijateľnosti dojednaní zmluvnej pokuty (ďalej len pokuta), k tvrdeniu vedľajšieho účastníka o neplatnosti dojednaní pokuty si dovolil s odkazom na rozsudok KS v Prešove 9Co/31/2012- 157 z 19.3.2013, v ktorom konajúci súd uvádza, že sa nestotožňuje s právnym názorom vysloveným, napr. v rozsudku KS v Prešove 16Co/33/2012 zo 16.4.2012 poukázať na nasledujúce skutočnosti: - Pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nespĺní zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška pokuty. - Pokiaľ má vymáhaná sankcia charakter pokuty v spotrebiteľskej zmluve, je treba rozlišovať medzi neplatnosťou zmluvného dojednaní o pokute podľa § 39 O. z. pre rozpor s dobrými mravmi a jej neplatnosťou ako neprimeranej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods.4 O. z. pre „neprimerane vysokú sumu“ sankcie. Primeranosť pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie. - Pokutu možno považovať za primerane vysokú sankciu, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečenej sumy (uhradzovacia funkcia), ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať ak dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti (sankčná funkcia). Znamená to, že súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy. - Neprijateľnosť zmluvného ust. o pokute v zmysle § 53 ods.1,2,3,4 písm. k) O. z. musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo. Z hľadiska posudzovanej primeranosti sankcie tvorenej dohodnutou pokutou je právne relevantná taká výška, ktorá zahŕňa aj prípad, keď kupujúci spotrebiteľ nezaplatí predávajúcemu nič ani zakúpené technologické zariadenie, ani z titulu minimálnej ceny služby za dobu viazanosti. - Ak výška dojednanej pokuty v čase uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečenej sumy (napr. kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (napr. úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený), nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti podmienky podľa § 53 ods.4 písm. k),ods.5 O. z. v teraz platnom znení. - Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľa nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná. - Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa. - Neobstojí názor „odvolateľa“ o nevyvážení dohody o pokute z dôvodu, že by pokutou mal byť výlučne sankcionovaný len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. V tejto súvislosti poukázal rozsudok NS SR 4Obdo/4/1999 z 1.9.2000, ktorý je možné aplikovať aj na občiansko-

právne vzťahy. V ďalšej časti stanoviska - okrem doslovného opakovania toho, čo už uviedol vo svojom odvolaní - k prínosu vstupu vedľajšieho účastníka do konania taktiež si dovoľil poznamenať, že vedľajší účastník, odborne spôsobilý subjekt, vo svojej argumentácii poukázal iba na ust. a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia ako vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, že na uvedenú skutočnosť poukázal OS Banská Bystrica vo svojom rozhodnutí 13C/54/2012 z 26.6.2012 (citoval z neho), vedľajší účastník, teda do konania nepriniesol žiaden prínos, vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez vzťahu ku konkrétnemu prípadu a nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Zároveň si dovoľil poukázať aj na skutočnosť, že samotný status právnickej osoby, ktorý vyplýva z § 93 ods.2 O. s. p. v spojení s § 25 ods.1 písm. a) zák. o ochrane spotrebiteľa neznamena, že vstup vedľajšieho účastníka je vždy prípustný, že inštitút vedľajšieho účastníctva je vylúčený v nesporovom konaní, ako typickým príkladom je exekučné konanie, že v exekučnom konaní dochádza k nútenému výkonu povinnosti, ktorá už bola právoplatne a vykonateľne judikovaná, že právoplatnosťou a vykonateľnosťou sa končí sporové konanie a spotrebiteľský právny vzťah nadobúda iný rozmer pri nútenom výkone rozhodnutia, že fyzická osoba, ktorá bola spotrebiteľom a ktorá si dobrovoľne nespĺnila povinnosť jej uloženú právoplatným a vykonateľným rozhodnutím sa na základe návrhu na vykonanie exekúcie stáva povinným, že fyzická osoba sa v konaní o nútenom výkone rozhodnutia nestáva povinným preto, lebo spĺňa charakteristické znaky stanovené pre spotrebiteľa, ale preto že dobrovoľne neplnila povinnosť, ktorá jej bola uložená exekučným titulom, že účelom exekučného konania nie je ochrana povinného z titulu spotrebiteľskej pozície, že v prípade ak by príslušný exekučný súd nepripustil vstup vedľajšieho účastníka do exekučného konania neporušil by týmto konaním zmysel právnych noriem, ktoré vymedzujú postavenie vedľajších účastníkov, že uvedené konštatoval vo svojom rozhodnutí III.ÚS23/2013-8 z 15.1.2013 ÚS SR a teda je možné dospieť k záveru, že účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v sporovom konaní a takýmto konaním nie je exekučné konanie, nakoľko jeho cieľom je nútený výkon vykonateľného rozhodnutia a nie pomoc v spore niektorému z účastníkov konania. K prostriedkom poskytovaným štátom na podporu ochrany spotrebiteľa, ďalej považoval za potrebné uviesť, že Ministerstvo hospodárstva SR podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi, napr. Združeniu na ochranu spotrebiteľa HOOS bola 29.2.2012 udelená dotácia MH SR vo výške 4 000 €, na základe zmluvy o poskytnutí dotácie na realizáciu projektu: „Zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi“, zverejnenej na webovom sídle Centrálného registra zmlúv pod registračným č.126/2012-4220-4330, z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že MH SR poskytnutými dotáciami jednak hradí výdavky spotrebiteľských združení a zároveň podporuje odbornosť spotrebiteľských združení v oblasti ochrany práv spotrebiteľov, že prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola 2 x hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní, že ako vyplýva z uvedeného, vedľajší účastník, ako subjekt zriadený za účelom pomoci a odborného zast. spotrebiteľov v súdnom konaní, teda spôsobilý na zast. spotrebiteľov si neúčelne uplatnil trovy vynaložené na jeho právne zast., v rozpore so zámerom zákonodarcu a, že v predmetnom konaní vzniká pochybnosť či cieľom vedľajšieho účastníka je ochrana spotrebiteľa alebo profit z náhrady trov právneho zast.

Rozsudok, okrem výroku o povinnosti žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 68,38 €, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť (§ 206 ods.1,3 O. s. p.), preto nebol v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmaný.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods.2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods.1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) pojednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods.1,3 O. s. p. a zistil, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 219) rozsudku, ani na jeho zrušenie (§ 221 ods.1), čo sa týka výroku o trovách vedľajšieho účastníka, preto rozsudok podľa § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobca nie je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 68,38 €.

V predjednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že samotný vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zástupcu, avšak takto

vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl. 47 ods.2 Ústavy SR majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu SR), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl. 47 ods.2 a 3 Ústavy SR. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zástupca vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast. advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známou odvolaciemu súdu z iných vecí, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacom konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalovanej žiadne trovy nevznikli a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.